

Hagstofa Íslands
01 401

Ársreikningur 2020

Efnisyfirlit

	Bls.
Skýrsla og áritun forstöðumanns	2
Yfirlit um afkomu ársins	3
Efnahagsreikningur	4
Sjóðstreymisyfirlit	5
Skýringar	6

Hagstofa Íslands
kt. 590169-0809
Borgartúni 21a, 105 Reykjavík

Skýrsla og áritun forstöðumanns

Hagstofa Íslands er ríkisaðili í A-hluta sem starfar á grundvelli sérлага. Stofnunin er miðstöð opinberrar hagskýrslugerðar og vinnur að söfnun gagna, úrvinnslu og birtingu tölfræðilegra upplýsinga um landshagi og þjóðfélagsleg málefni.

Starfsemi stofnunarinnar fellur undir málefnasvið 6 og málaflokk 10 samkvæmt flokkun í fjárlögum.

Á árinu 2020 var ársveltan kr. 1.763,9 milljónir og afkoma kr. -28,9 milljónir. Samkvæmt efnahagsreikningi er hrein eign kr. 146,5 milljónir í árslok og eignir samtals kr. 496,8 milljónir.

Það er álit mitt að ársreikningur 2020 gefi glögga mynd af rekstri, eignum, skuldum og eiginfjárstöðu Hagstofu Íslands í samræmi við lög um opinber fjármál.

Forstöðumaður staðfestir hér með ársreikning Hagstofu Íslands fyrir árið 2020 með undirritun sinni.

Ólafur Hjálmarsson

Forstöðumaður

(undirritað rafrænt)

Yfirlit um afkomu ársins 2020

	Skýr	2020	2019
Tekjur			
Tekjufærsla fjárveitinga	2	1.449.600.000	1.411.100.000
Seld þjónusta	3	80.473.078	76.767.810
Vörusala		4.900	38.700
Framlög og ýmsar tekjur	4	214.767.448	108.535.891
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára	2	19.104.227	16.948.617
Tekjur samtals		1.763.949.653	1.613.391.018
Gjöld			
Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður	5	1.517.815.004	1.362.147.177
Annar rekstrarkostnaður	6	254.106.704	254.692.986
Afskriftir	7	19.104.227	16.948.617
Gjöld samtals		1.791.025.935	1.633.788.780
Afkoma fyrir fjármagnsliði		(27.076.282)	(20.397.762)
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)			
Vaxtatekjur, verðbætur og gengishagnaður		8.611	16.756
Vaxtagjöld, verðbætur og gengistap		(1.849.571)	(409.271)
		(1.840.960)	(392.515)
Afkoma ársins		(28.917.242)	(20.790.277)
Afkoma ársins skiptist þannig eftir fjárheimildaliðum			
Rekstur	2	(29.217.242)	(21.090.277)
Rekstrartilfærslur		300.000	300.000
Fjármagnstilfærslur		0	0
		(28.917.242)	(20.790.277)

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti yfirlits um afkomu ársins.

Efnahagsreikningur 31. desember 2020

	Skýr	31.12.2020	31.12.2019
Eignir			
Fastafjármunir			
Varanlegir rekstrarfjármunir:	7		
Áhöld, tæki og búnaður		65.943.546	64.640.033
Fastafjármunir samtals		<u>65.943.546</u>	<u>64.640.033</u>
Veltufjármunir			
Viðskiptakröfur		165.143	0
Tengdir aðilar	8	337.259.058	353.461.531
Aðrar kröfur og fyrirframgreiddur kostnaður	9	2.238.564	7.123.808
Handbært fé	10	91.221.488	24.784.103
Veltufjármunir samtals		<u>430.884.253</u>	<u>385.369.442</u>
Eignir samtals		<u><u>496.827.799</u></u>	<u><u>450.009.475</u></u>
Eigið fé og skuldir			
Eigið fé	11		
Hrein eign		146.545.652	175.462.894
Eigið fé samtals		<u>146.545.652</u>	<u>175.462.894</u>
Skuldir			
Tengdir aðilar	8	0	172.596
Viðskiptaskuldir	12	122.341.487	23.853.673
Ýmsar skammtímaskuldir	13	166.232.590	190.208.015
Frestun tekjufærslu fjárfestingarheimilda	14	61.708.070	60.312.297
Skuldir samtals		<u>350.282.147</u>	<u>274.546.581</u>
Eigið fé og skuldir samtals		<u><u>496.827.799</u></u>	<u><u>450.009.475</u></u>
Aðrar upplýsingar	15		

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti efnahagsreiknings.

Sjóðstreymisýfirlit ársins 2020

	Skýr	2020	2019
Rekstrarhreyfingar			
Hreint veltufé frá rekstri:			
Afkoma ársins		(28.917.242)	(20.790.277)
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstreymi:			
Afskriftir	7	19.104.227	16.948.617
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára		(19.104.227)	(16.948.617)
		<u>(28.917.242)</u>	<u>(20.790.277)</u>
Lækkun (hækkun) rekstrartengdra eigna:			
Viðskiptakröfur - aðrar skammtímakröfur		4.720.101	3.358.279
Tengdir aðilar		16.122.137	(73.856.751)
Hækkun (lækkun) rekstrartengdra skulda:			
Skammtímaskuldir		74.512.389	17.112.512
		<u>95.354.627</u>	<u>(53.385.960)</u>
		<u>66.437.385</u>	<u>(74.176.237)</u>
Handbært fé frá rekstri			
Fjárfestingarhreyfingar			
Kaupverð varanlegra rekstrarfjármuna	7	(20.407.740)	(25.850.449)
		<u>(20.407.740)</u>	<u>(25.850.449)</u>
Fjármögnunarhreyfingar			
Fjárfestingarframlag		20.407.740	25.850.449
		<u>20.407.740</u>	<u>25.850.449</u>
Hækkun (lækkun) á handbæru fé		66.437.385	(74.176.237)
Handbært fé í byrjun árs		24.784.103	98.960.340
Handbært fé í árslok		<u>91.221.488</u>	<u>24.784.103</u>

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti sjóðstreymisýfirlits.

Skýringar

1. Yfirlit um helstu reikningsskilaaðferðir

Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um opinber fjármál og ákvarðanir reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs auk þess að styðjast við ákvæði laga um ársreikninga eftir því sem við á. Hér er gerð grein fyrir helstu reikningsskilaaðferðum sem beitt er við gerð ársreikningsins. Reikningsskilin eru á rekstrargrunni að öðru leyti en sjóðstreymi sem er á greiðslugrunni.

Beitt er kostnaðarverðsreglu.

Við gerð reikningsskilanna þurfa stjórnendur að meta ýmis atriði og gefa sér forsendur um mat á eignum, skuldum, tekjum og gjöldum. Aðferðir þessar eiga sér stoð í alþjóðlegum reikningsskilastöðlum, IPSAS, ákvörðunum reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs eða styðjast við ákvæði ársreikningalaga, en raunverulegt verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir getur við sölu eða innlausn reynst annað en niðurstaða samkvæmt matinu.

Innlausn tekna

Tekjur af afhendingu á vörum og þjónustu til þriðja aðila eru metnar á gangvirði móttækis endurgjalds.

Tekjur af sölu vöru eru færðar þegar verulegur hluti áhættu og ávinnings af eignarhaldi hefur færst til kaupanda.

Tekjur vegna veittrar þjónustu eru færðar línulega yfir þann tíma sem þjónustan er veitt, nema fyrir liggi atvik sem betur lýsir lokum viðskiptanna.

Fjárveitingar til rekstrar ársins eru færðar til tekna á árinu.

Fjárveitingar sem ætlaðar eru til fjárfestinga eru færðar til tekna þannig að þær mæti þeim kostnaði sem af fjárfestingunni hlýst í formi afskrifta, úreldingar eða sölutaps.

Gjöld

Gjöld eru færð á því tímabili þegar til þeirra er stofnað.

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Liggi kostnaðarverð ekki fyrir er miðað við metið gangvirði sem kostnaðarverð. Ef eignar er aflað án endurgjalds eða gegn vægu endurgjaldi er eignin færð til tekna á gangverði, þegar gangvirði verður ákvarðað með áreiðanlegum hætti, í yfirlit um afkomu.

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan notkunartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna þannig að kostnaðarverði, eða matsvirði, að frádregnu niðurlagsverði sé dreift á notkunartíma eignarinnar. Afskriftaraðferð, notkunartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörsdegi og breytt ef við á.

Áætlaður notkunartími varanlegra rekstrarfjármuna er sem hér segir eftir flokkum:

Áhöld, tæki og búnaður 3-10 ár

Þegar bókfært verð eigna er hærra en endurheimtanlegt verð þeirra, eru eignirnar færðar niður í endurheimtanlegt verð.

Söluverð og þar með talinn söluhagnaður eigna myndar heimild til endurnýjunar eigna og er meðhöndlað sem fjárfestingarheimild. Tap af sölu eigna er mismunur á söluverði og bókfærðu verði á söludegi og er hluti af afkomu ársins.

Kostnaður vegna viðhalds er gjaldfærður í yfirlit um afkomu þegar hann fellur til. Kostnaður við meiriháttar endurbætur á varanlegum rekstrarfjármunum er eignfærður þegar endurbótum er ætlað hafa í för með sér að eignir verði hæfari til tekjuöflunar eða nýtingartími breytist. Endurbæturnar eru afskrifaðar á áætluðum endingartíma viðkomandi eigna.

Skýringar

Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur eru færðar á nafnverði að frádreginni niðurfærslu til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Niðurfærslan er byggð á mati á tapsáhættu gagnvart einstökum kröfum og kröfunum í heild. Kröfur sem eru endanlega tapaðar eru færðar út úr bókum stofnunarinnar.

Handbært fé

Handbært fé og jafngildi þess eru færð í efnahagsreikning á kostnaðarverði. Handbært fé samanstendur af sjóði og óbundnum bankainnstæðum.

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir eru skráðar eftir mati á þeim útgjöldum sem þarf til að gera upp skuldbindinguna. Skuldir sem gerast upp eftir lengri tíma en 12 mánuði, aðrar en orlofsskuldbinding, eru skráðar á núvirði áætlaðs framtíðarsjóðstreymis vegna greiðslu þeirra.

Skuldbindingar

Skuldbindingar eru framtíðarútgjöld og -skuldir í samningum sem gerðir hafa verið á reikningsskiladegi.

Skuldbindingar eru flokkaðar þannig:

- leiguskuldbinding: óuppsegjanlegar rekstrarleigugreiðslur með leigutíma umfram eitt ár
- uppsegjanlegar skuldbindingar með viðurlögum eða útgöngukostnaðarákvæðum í samningi, eru færðar á því verði sem nemur viðurlögum eða útgöngukostnaði (það er lágmarks framtíðargreiðslur)

Skuldbindingar um greiðslu vaxta af skuldum, skuldbindingar um framlög og skuldbindingar sem tengjast ráðningarsamningum starfsmanna eru ekki taldar með í samantekt um skuldbindingar.

Tengdir aðilar

Tengdir aðilar er ríkissjóður og aðrir ríkisaðilar í A-hluta ríkissjóðs.

Samanburðarfjárhæðir

Þar sem við á hefur samanburðarfjárhæðum verið breytt til þess að gæta samræmis við breytingu á framsetningu þessa árs.

Skýringar

	2020	2019
2 Tekjufærsla fjárveitinga		
Fjárveiting ársins	1.449.600.000	1.411.100.000
Tekjufærsla frestaðra tekna	19.104.227	16.948.617
	<u>1.468.704.227</u>	<u>1.428.048.617</u>

Yfirlit um fjárveitingar ársins, breytingar þeirra og stöðu í árslok:

	Rekstur	Rekstrar- tilfærslur	Fjármagns- tilfærslur	Samtals
Fjárlög að frádregnum rekstrartekjum skv. fjárlögum	1.461.000.000	300.000	0	1.461.300.000
Fjáraukalög 5	(11.700.000)	0	0	(11.700.000)
Fjárveiting til tekna	1.449.300.000	300.000	0	1.449.600.000
Ráðstöfun ársins, skv. yfirliti um afkomu að frádregnum sértekjum ..	(1.478.517.242)	0	0	(1.478.517.242)
Staða fjárveitinga ársins í lok árs	(29.217.242)	300.000	0	(28.917.242)

	2020	2019
3 Seld þjónusta		
Sérfræðiþjónusta	80.473.078	76.767.810
	<u>80.473.078</u>	<u>76.767.810</u>

4 Framlög og ýmsar tekjur

Framlög frá ríkisaðilum í A-hluta	61.200.000	0
Framlög frá öðrum en ríkissjóði og gjafir	128.962.975	76.830.466
Ýmsar tekjur	24.604.473	31.705.425
	<u>214.767.448</u>	<u>108.535.891</u>

5 Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður

Laun	1.208.728.897	1.088.902.297
Orlof, breyting	28.484.913	10.897.586
Önnur launagjöld, ótalin annars staðar	(5.500.000)	3.739.173
Launatengd gjöld	271.067.955	244.329.853
Starfsmannakostnaður	15.033.239	14.278.268
	<u>1.517.815.004</u>	<u>1.362.147.177</u>
Meðalfjöldi stöðugilda	126,0	119,0

Skýringar

	2020	2019
6 Annar rekstrarkostnaður		
Bækur, ritföng, filmur o.fl.	2.372.943	3.744.777
Ýmis tæki og áhöld	3.120.481	4.051.877
Orkugjafar	4.196.442	4.855.975
Matvæli	8.464.035	12.534.373
Almennar rekstrarvörur	4.741.632	3.155.573
Vörukaup, almenn	22.895.533	28.342.575
Fundir, námskeið, risna	4.312.544	6.949.828
Ferðir, uppihald	1.710.296	25.748.402
Akstur	372.019	999.315
Sérfræðiþjónusta	28.221.934	23.501.393
Innheimta, umboðs-, sölu- og þjónustugjöld	113.691	141.099
Auglýsingar og kynningarstarfsemi	2.438.638	4.124.284
Prentun, póstur, flutningar og önnur þjónusta	8.696.809	11.287.956
Funda- og ferðakostnaður, akstur og ýmis sérfræðiþjónusta	45.865.931	72.752.277
Samningsbundin kaup og leiga	14.234.399	0
Afnotagjöld	46.081.628	26.620.901
Leigugjöld	104.642.404	91.641.979
Notkun véla og flutningatækja	67.372	318.719
Verkkaup	15.028.547	23.009.160
Kostnaðarhlutdeild	5.289.174	12.003.695
Opinber gjöld	1.716	3.680
Leigugjöld, verkkaup, bætur, tryggingar, opinber gjöld o.fl.	185.345.240	153.598.134
Annar rekstrarkostnaður samtals	254.106.704	254.692.986
	31.12.2020	31.12.2019
7 Varanlegir rekstrarfjármunir		
Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:		
Áhöld, tæki og búnaður	65.943.546	64.640.033
	65.943.546	64.640.033
		Áhöld, tæki og búnaður
Staða 1.1.2020		128.248.548
Viðbætur á árinu		20.407.740
		148.656.288
Afskriftir 1.1.2020		63.608.515
Afskrift ársins		19.104.227
		82.712.742
Staða 31.12.2020		65.943.546

Skýringar

8 Tengdir aðilar 31.12.2020 31.12.2019

Viðskipti við tengda aðila eru á sömu kjörum og viðskipti við ótengda aðila.

Kröfur á tengda aðila:

Viðskiptareikningur við ríkissjóð	310.734.058	215.828.261
Aðrir ríkisaðilar í A-hluta ríkissjóðs	26.525.000	21.994.232
Áætluð leiðrétting vegna fjárveitinga		115.639.038
	<u>337.259.058</u>	<u>353.461.531</u>

Skuldir við tengda aðila:

Viðskiptareikningar við ríkisaðila í A-hluta ríkissjóðs	0	172.596
	<u>0</u>	<u>172.596</u>

9 Aðrar kröfur og fyrirframgreiddur kostnaður

Fyrirframgreiddur kostnaður	0	4.452.115
Skattar	2.238.564	2.671.693
	<u>2.238.564</u>	<u>7.123.808</u>

10 Handbært fé

Sjóðir	8.000	8.000
Tékkareikningar	91.120.269	24.683.233
Sparisjóðsreikningar	93.219	92.870
	<u>91.221.488</u>	<u>24.784.103</u>

Stofnunin hefur tekið til vörslu fjármuni fyrir þriðja aðila að fjárhæð kr. 7,4 milljónir sem varðveitt er á bankareikningum á nafni stofnunarinnar en telst ekki til eigna í efnahagsreikningi.

11 Eigið fé

Yfirlit um breytingar á eiginfjárreikningum;

Hrein eign

Jöfnuður 1.1.	175.462.894	196.253.171
Afkoma ársins	<u>(28.917.242)</u>	<u>(20.790.277)</u>
Jöfnuður 31.12.	<u>146.545.652</u>	<u>175.462.894</u>

Ráðstöfun afkomu ársins og yfirfærsla eiginfjár yfir á næsta ár er háð frekari yfirferð og byggir endanleg ákvörðun á reglum sem fjármála- og efnahagsráðuneyti setur út frá 30. gr. laga um opinber fjármál í samráði við viðkomandi fagráðuneyti. Niðurstaðan verður birt í séryfirliti með ríkisreikningi.

12 Viðskiptaskuldir 31.12.2020 31.12.2019

Viðskiptaskuldir í íslenskum krónum	35.182.001	21.044.058
Viðskiptaskuldir í erlendra mynt	87.159.486	2.809.615
	<u>122.341.487</u>	<u>23.853.673</u>

Skýringar

13 Ýmsar skammtímaskuldir	31.12.2020	31.12.2019
Ógreitt orlof	166.232.590	190.208.015
	<u>166.232.590</u>	<u>190.208.015</u>

14 Frestun tekjufærslu fjárveitinga til fjárfestinga

Ríkissjóður fjármagnar rekstur stofnunarinnar, þar með taldar fjárfestingar. Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum er í eðli sínu fyrirframgreiðsla kostnaðar sem dreift er til gjalda á notkunartíma eignarinnar í formi afskrifta. Við innfærslu eignanna eru færðar frestaðar tekjur vegna fjárveitinga til fjárfestinga sem færast til tekna á eftirstöðvum notkunartíma eignanna eða falla niður við sölu eignarinnar nema söluandvirðið verði notað til endurfjárfestingar.

	31.12.2020	31.12.2019
Frestaðar tekjur vegna fjárfestingafjárveitinga	65.943.546	64.640.033
Ónotuð fjárveiting til fjárfestinga (Umframráðstafað til fjárfestinga) ..	(4.235.476)	(4.327.736)
	<u>61.708.070</u>	<u>60.312.297</u>

	Frestaðar tekjur vegna fjárfestinga	Fjárfestinga- fjárveiting	Samtals frestaðar tekjur
Staða 1.1.2020	64.640.033	(4.327.736)	60.312.297
Fjárfestingarfjárveiting ársins	0	20.500.000	20.500.000
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	20.407.740	(20.407.740)	0
Tekjufærsla frestaðra tekna	(19.104.227)	0	(19.104.227)
	<u>65.943.546</u>	<u>(4.235.476)</u>	<u>61.708.070</u>

Af frestuðum tekjum vegna fjárfestinga í árslok 2020 munu kr. 5,9 milljónir koma til tekna á árinu 2021.

15 Aðrar upplýsingar

Skuldbindandi samningar

Stofnunin hefur gert skuldbindandi leigusamning vegna húsnæði að Borgartúni 21a til ársloka 2027 og skuldbindandi þjónustusamninga. Árlegar greiðslur vegna húsaleigu nema kr. 98,9 milljónum. Árlegar greiðslur vegna þjónustusamninga nema kr. 12,0 milljónum.

Veðsetningar

Engar veðsetningar eru áhvílandi á eignum stofnunarinnar í árslok 2020.

Veittar ábyrgðir

Stofnunin hefur ekki gengist í ábyrgðir vegna þriðja aðila.

Óefnislegar eignir

Vegna ákvæða í lögum um ársreikninga um að óheimilt sé að eignfæra áður gjaldfærðar óefnislegar eignir eru óefnislegar eignir sem stofnað var til fyrir 1.1.2017 ekki færðar til eignar við innleiðingu á LOF.

Óefnislegar eignir stofnunarinnar felast í ýmsum hugbúnaði og lausnum þeim tengdum.

Óafturkallanleg loforð

Stofnunin hefur ekki veitt nein óafturkallanleg loforð sem hafa áhrif á framtíðarrekstur hennar.

Atburðir eftir reikningsskiladag

Engir atburðir hafa átt sér stað eftir reikningsskiladag sem hafa áhrif á fjárhagsstöðu og upplýsingar í ársreikningi.